

Missatge del Sr. Koitxiro Matsuura, director general de la UNESCO, amb motiu del Dia Mundial de la Llibertat de Premsa 3 de maig del 2007

El Dia Mundial de la Llibertat de Premsa ofereix una ocasió per recordar al món la importància de protegir el dret humà fonamental a la llibertat d'expressió, consagrat a l'article 19 de la Declaració Universal dels Drets Humans. Com que la violència contra els professionals dels mitjans de comunicació constitueix actualment una de les amenaces més grans contra la llibertat d'expressió, he decidit dedicar el Dia Mundial de la Llibertat de Premsa del 2007 al tema de la seguretat dels periodistes.

Durant l'última dècada, hem presenciat la dràstica intensificació de la violència contra els periodistes, els professionals dels mitjans de comunicació i els seus col·laboradors. En molts països del món, els professionals de la premsa són fustigats, agredits i detinguts, i fins i tot assassinats. Segons les associacions professionals, el 2006 va ser l'any més sagnant registrat fins ara, amb més de 150 assassinats de periodistes. Centenars més d'empleats dels mitjans de comunicació van ser arrestats, amenaçats o agredits a causa de la seva feina. L'ofici de periodista mai no havia estat tan perillós.

Sabem que les zones on es desenvolupa un conflicte —com també les que es troben en situació de postguerra— són especialment perilloses per als periodistes. El pitjor d'aquests casos és l'Iraq, on 69 professionals dels mitjans van resultar morts l'any passat. Més de 170 periodistes, la gran majoria originaris del país, han mort a l'Iraq des que va esclatar el conflicte l'abril del 2003. Mai abans en la història s'havia produït una matança tan gran de periodistes.

Aquells que arrisquen la vida per oferir una informació independent i fiable mereixen la nostra admiració, el nostre respecte i el nostre suport. Ells entenen millor que ningú que els mitjans de comunicació contribueixen significativament als processos de rendició de comptes, reconstrucció i reconciliació. De fet, l'augment de la violència contra els periodistes és un testimoni tràgic i alhora eloqüent de la importància que tenen els mitjans de comunicació per a les democràcies modernes.

La seguretat dels periodistes és una qüestió que ens implica a tots. Cada agressió contra un periodista representa un atac contra les nostres llibertats més fonamentals. La llibertat de premsa i la llibertat d'expressió no es poden exercir si no existeix una seguretat bàsica.

Per tant, en aquest Dia Mundial de la Llibertat de Premsa ens hem de comprometre a redoblar els nostres esforços per garantir la seguretat dels

periodistes. Faig una crida a tots els governs i les autoritats polítiques, en particular, a posar fi a la tradició generalitzada d'impunitat que caracteritza la violència contra els periodistes. Els governs han d'assumir la responsabilitat de garantir que els crims contra els professionals de la premsa siguin objecte d'investigació i procés judicial.

Avui també és una ocasió per reconèixer els avenços que s'han aconseguit en la protecció de la llibertat de premsa. La UNESCO acull amb satisfacció la recent resolució de les Nacions Unides en què es condemnen els atacs contra els periodistes en situacions de conflicte. Aquesta resolució representa una victòria per a la campanya contra la impunitat i per als qui s'han compromès a protegir la independència i els drets dels treballadors dels mitjans de premsa. Hem d'aprofitar aquest impuls per forjar una «cultura de seguretat» en els òrgans de comunicació.

Amb la celebració del Dia Mundial de la Llibertat de Premsa, hem de pensar en maneres de difondre els valors que respectin la funció essencial de la premsa en la promoció de la pau, la democràcia i el desenvolupament sostenibles. Hem de commemorar els periodistes professionals que han perdut la vida i honorar els qui ens aporten la informació malgrat els riscos i el perill. Sobretot, hem de comprendre l'íntima connexió que s'estableix entre la tasca de garantir la seguretat dels periodistes i l'exercici de les nostres llibertats. La nostra capacitat d'actuar com a ciutadans del món ben informats depèn del funcionament lliure i segur dels mitjans de comunicació.

Koitihiro Matsuura